

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको प्रशासन सेवाको अधिकृत सातौं तह वा सो सरहको पदको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रमः

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।

परीक्षा योजनाः

भाग १ः लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्कः २००

भाग २ः अन्तरवार्ता

पूर्णाङ्कः ३०

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंकभार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	आर्थिक व्यवस्थापन, ऐन, नियम र नीतिहरू	बहु बैकल्पिक प्रश्न	१०	१० प्रश्न × २ अंक = २० अंक	३ घण्टा	१००	४०
		विषयगत- तर्कयुक्त प्रस्तुती	६	६ प्रश्न × १० अंक = ६० अंक			
		विषयगत- समस्या समाधान	१	१ प्रश्न × २० अंक = २० अंक			
द्वितीय	व्यवस्थापन र लेखा प्रणाली	बहु बैकल्पिक प्रश्न	१०	१० प्रश्न × २ अंक = २० अंक	३ घण्टा	१००	४०
		विषयगत- तर्कयुक्त प्रस्तुती	६	६ प्रश्न × १० अंक = ६० अंक			
		विषयगत- समस्या समाधान	१	१ प्रश्न × २० अंक = २० अंक			

- नोटः
१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ ।
  २. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको प्रश्नपत्र अलग अलग हुनेछ ।
  ३. लिखित परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी भाषा अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै भाषा हुन सक्नेछ तर कम्तिमा एउटा प्रश्नको उत्तर अनिवार्य English भाषाबाट दिन पर्नेछ ।
  ४. यथासंभव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिनेछ ।
  ५. समस्या समाधानमा माथि उल्लेख गरिएको पाठ्यक्रमको कुनै पनि विषयबाट प्रश्न सोध्न सकिनेछ । समस्या समाधानको उत्तरलाई चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ ।
    - क. समस्याको पहिचान ।
    - ख. समस्याका कारणहरू
    - ग. समस्या समाधानका लागि मौजुदा नीति र कार्यक्रम ।
    - घ. समस्या समाधानको लागि सुझाव ।
    - ङ. सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरीका (Matrix सहित) ।
  ६. यस पाठ्यक्रममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियम परीक्षा मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संसोधन भएका वा संसोधन भई हटाइएका वा थप गरी संसोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्फनु पर्दछ ।
  ७. पाठ्यक्रम लागु मिति :

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको प्रशासन सेवाको अधिकृत सातौँ तह वा सो सरहको पदको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: आर्थिक व्यवस्थापन, ऐन, नियम र नीतिहरू

१. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष सम्बन्धी जानकारीहरू
  - कोषको संगठन संरचना ।
  - कोषको उद्देश्य, कार्य, तथा विद्यमान चुनौतीहरू ।
२. कोषको लगानी सम्बन्धि व्यवस्था
  - लगानी सम्बन्धि योजना तर्जुमा, विश्लेषण र मूल्याङ्कन व्यवस्था ।
  - लगानीका क्षेत्रहरू, लगानी सम्बन्धि आयोजनाहरूको मूल्याङ्कन, विश्लेषण तथा लगानी सम्बन्धि निर्णय गर्ने आधारहरू ।
  - लगानीको जोखिम विश्लेषण, मापन र व्यवस्थापन ।
३. मौद्रिक तथा वित्तीय नीति : उद्देश्य, उपकरण, महत्व, सीमा, समस्या र समस्या समाधानका उपायहरू ।
४. योजना र बजेट ।
  - योजनाबद्ध विकास प्रकृया र चालु योजना
  - बजेटको अर्थ, बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन व्यवस्था ।
५. राष्ट्रिय आय गणना : कुल गार्हस्थ उत्पादन, गणना विधी, समस्याहरू ।
६. मुद्राको माग तथा आपूर्ति सम्बन्धी जानकारी
७. मुद्रास्फीति : अवधारणा, मौद्रिक नीतिका माध्यमबाट मूल्य स्थायित्व कायम राख्न भएका प्रयासहरू ।
८. नेपालमा विदेशी विनिमय व्यवस्थापन नीति
९. नेपालको वैदेशिक व्यापार र भुक्तानी संतुलन (Balance of Payment) को अवस्था
१०. अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू : World Bank, IMF, WTO, SAARC and BIMSTEC
११. वाणिज्य बैंक, विकास बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आर्थिक विकासमा पुऱ्याएको योगदान, वित्तीय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम र वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीति ।
१२. आर्थिक उदारीकरण र नीजिकरण
१३. सार्वजनिक संस्थानहरूको व्यवस्थापन
१४. सुशासन

१५. ऐन, नियम तथा विनियम सम्बन्धि जानकारी ।

- नेपालको संविधान, २०७२ ।
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ ।
- नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ ।
- बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ ।
- सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ ।
- लेखा परीक्षण ऐन, २०४८ ।
- विमा ऐन, २०४९ ।
- कोषको कर्मचारी सेवा सर्त सम्बन्धी विनियमावली ।
- खरीद तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७३ ।
- भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ ।

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको प्रशासन सेवाको सातौँ तह वा सो सरहको पदको खुला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र: व्यवस्थापन र लेखा प्रणाली ।

खण्ड क

१. व्यवस्थापन

- व्यवस्थापनका आधारभूत सिद्धान्तहरु,
- उत्प्रेरणा (Motivation), कार्य सम्पादन मूल्यांकन (Performance Evaluation), नेतृत्वकला (Leadership Skills), निर्णय प्रक्रिया (Decision making), सञ्चार (Communication), कार्य विश्लेषण (Job Analysis), समय व्यवस्थापन (Time Management), संकट व्यवस्थापन (Crisis Management), परिवर्तन व्यवस्थापन (Change Management), व्यवस्थापन परिक्षण (Management Audit), गुनासो व्यवस्थापन (Grievance Management), जनशक्ति व्यवस्थापन (Human Resource Management), रणनीतिक योजना : SWOT analysis, Talent Management, Knowledge management, तनाव व्यवस्थापन (Stress Management), विवाद व्यवस्थापन (Conflict Management)

- गुणस्तर व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरु

२. व्यवसायीक व्यवस्थापन (Business Management) मा कर्मचारी व्यवस्थापन र बजार व्यवस्थापनका सैद्धान्तिक र व्यवहारिक पक्षहरु ।

खण्ड ख

३. लेखा प्रणाली

- अन्तर्राष्ट्रिय लेखा प्रणाली र लेखा प्रणालीको सर्वमान्य सिद्धान्त ।
- वित्तीय एवं व्यवस्थापकीय लेखाको महत्व र उपादेयता ।
- नेपाल लेखामान तथा लेखापरीक्षणमानहरुको कार्यगत ज्ञान ।
- लेखापरीक्षणको आधारभूत सिद्धान्त ।
- लेखापरीक्षणको संवैधानिक एवं कानूनी आधारहरु ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षणको महत्व र उपादेयता ।
- आर्थिक अनुशासन र लेखापरीक्षण ।
- सार्वजनिक लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार ।
- महालेखा परीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार ।

४. अनुसन्धान विधी (Research Methodology): तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, विप्लेषण तथा निष्कर्ष निकाल्ने तरिका र अनुसन्धान प्रस्ताव तयारी तथा प्रतिवेदन लेखन ।

खण्ड ग

५. Financial management:

- **Managerial Finance**
Financial planning and control, working capital management, selection of long term assets under certainty and risk, financial structure, cost of capital, dividend policy, capital asset pricing model.
- **Corporate Budgeting and Planning**
Capital asset planning and evaluation, present value theory and analysis, the theory and measurement of rate of return and cost of capital. Problems relating to leasing, pricing and debt funding.
- **Money and Capital Markets and Investment Analysis**
Flow of funds in short-term and long-term financial markets; Sources and uses of funds; Interest Rate theory; Role of Nepal Rastra Bank, SEBON, Insurance Board in the present context; Securitization, Investment banking and trading methods; insider trading; Analysis and understanding of security markets, Money and Capital market: Present Situation, Problems and prospects.
- **Portfolio Analysis and Management**
Quantitative concepts, portfolio analysis, performance measurement, efficient market hypothesis, portfolio management process, use of derivative securities, ethical and legal consideration and professional standards, investment policy and principles.
- **Information and Communication Management:**
Concept, Scope, IT related risk, IT policy and cyber law in Nepal, e-governance in Nepal.